

Lærerenes Hæfte - Reform 2017

Det skriftlig prøvesæt til engelsk A, hhx

Råd og vink til arbejdet med den skriftlige eksamensopgave

NY opdateret version - Oktober, 2023

Indhold

Forord til Lærerens Hæfte	3
1. Eksamensformen	4
2. Prøvesættets struktur	4
3. Prøvesættets opbygning og inddeling	5
3.1 Assignment 1-2	5
3.2 Assignment 3	6
3.3 Assignment 4	7
4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation	10
5. Bedømmelse	11
6. Karakterbeskrivelser	12

Forord til Lærerens Hæfte

Kære kollega

Dette hæfte er en lærervejledning til arbejdet med det skriftlige prøvesæt i engelsk på hhx A-niveau. Du kan bl.a. læse om prøvesættets formål, format og design, og ligeledes følger en række korte beskrivelser, anvisninger og forklaringer rettet mod de sproglige delopgaver og store skriftlige opgavegenrer. Som underviser får du indsigt i idéen bag det samlede prøvesæt og samtidig rettes fokus mod relevante opmærksomhedspunkter, der med fordel kan tages op i den daglige undervisning. Yderligere information om arbejdet med den skriftlige dimension findes i fagets styredokumenter¹.

Har du kommentarer til det nuværende prøvesæt, kan de sendes på mail til fagkonsulenten, som vil videreformidle til opgavekommissionen.

Med venlig hilsen, *fagkonsulent*

Jonas Rasmussen

jonas.rasmussen@stukuvvm.dk

- samt opgavekommissionen for hhx, engelsk A

Pia Ballegaard Hansen, Rybners Handelsgymnasium

Susanne Dencker Larsen, IBC Kolding

Lisbeth Højlund, Det Blå Gymnasium, Haderslev

Claus Zedlitz, AABC Handelsgymnasium

OBS.

Tidligere prøvesæt kan tilgås via www.prøvebanken.dk.

Husk, at download af prøvesæt skal indberettes til Copydan af den enkelte lærer, der distribuerer til eleverne. Indberet på <https://www.tekstognode-online.dk/login/101195cselvlogin.aspx>.

Fagkonsulenten i engelsk udsender hvert efterår en opdateret oversigt over indholdet i det seneste års afviklede prøvesæt.

¹ <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/laereplaner-2017/hhx-laereplaner-2017>

1. Eksamensformen

Det skriftlige prøveformat er udviklet i overensstemmelse med læreplanen, august 2017.

Formålet er:

- at prøverne skal være i overensstemmelse med fagets indhold og mål i læreplanen, så der er tydelig sammenhæng mellem, hvad eleverne skal kunne, og hvad de prøves i
- at bygge videre på den viden, som eleverne har tilegnet sig i *Almen Sprogforståelse* i grundforløbet
- at prøveformen er velegnet til at måle opfyldelse af kravene til elevernes digitale færdigheder, kompetencer og dannelse
- at prøve i væsentlige dele af læreplanens faglige mål, herunder især de receptive og produktive sprogfærdighedskompetencer skrive, læse og lytte samt læreplanens kernestof (f.eks. grammatik)
- at inddrage både skrevne tekster og digitalt materiale (f.eks. lyd- og videofiler) i prøvematerialet i overensstemmelse med det udvidede tekstbegreb og funktionelle sprogsyn
- at udvikle en digital prøveform, som fagligt og pædagogisk afspejler elevernes arbejde i det daglige med fagets metoder (analyse/fortolkning og faglige begreber) og den skriftlige dimension ift. anvendelse af faglige opslagsværker og øvrige hjælpemidler.

2. Prøvesættets struktur

Prøvesættet består af fire *Assignments*: to grammatiske/sproglige opgaver (Assignment 1-2), en selvstændigt formuleret e-mail på baggrund af et oplæg på dansk med indlagte grammatiske benspænd (Assignment 3) samt en opgave i skriftlig fremstilling (Assignment 4A eller 4B). Der afleveres én samlet besvarelse ved prøvens afslutning, hvilket betyder, at eleven selv skal disponere sin tid inden for prøvens tidsramme.

I "Vejlædningen til prøvesættet" står der følgende:

Den samlede eksaminationstid for Assignment 1-4 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som en helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelsen af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Bemærk, at det i denne som i enhver anden eksamenssammenhæng *ikke* er tilladt at kommunikere med omverdenen under prøven. Du opfordres til løbende at tale med dine elever om dette og om faren ved plagiat.

Vedrørende adgang til digitale hjælpemidler henvises til [Regler om prøver og eksamen](#) samt fagkonsulentens løbende udmeldinger. Afsnit fire nedenfor uddyber dog eksplicit rammen for anvendelse af digitale hjælpemidler ift. den skriftlige prøvebegivenhed.

3. Prøvesættets opbygning og inddeling

Eleven har fem timer til besvarelse af prøven. Besvarelsen afleveres i ét dokument med opgaverne i rækkefølgen 1-4. Det anbefales, at eleven skriver besvarelsen i skabelonen "Template", som findes i opgaveinstruksen til Assignment 1 samt i menupunktet Template i den blå kolonne. Dette sikrer, at eleven besvarer prøvesættet retvisende inden for gældende struktur, og samtidigt er det tidsbesparende for både elev og bedømmere, at dette efterleves.

3.1 Assignment 1-2

Disse sproglige delopgaver fokuserer på grammatik, herunder ortografi og tegnsætning samt semantik. Opgaveinstrukserne vil typisk repræsentere forskellige taksonomiske niveauer (finde/skrive, forklare/anvende, analysere/fortolke). Eleven kan eksempelvis blive bedt om at identificere en bestemt grammatisk tid og forklare dens funktion i elevens egenproducerede tekst. Materialet i Assignment 1 og 2 kan bestå af korte uddrag af autentiske engelsksprogede tekster/videoer samt billedmateriale.

Fokus i Assignment 1 og 2 er på det brede grammatiske kernestof. I Assignment 1 lægges der vægt på, at eleven kan **finde** og **forklare** sproglige fænomener i et givent tekstmateriale. I Assignment 2 prøves eleven i sin forståelse af grammatikkens funktion og anvendelse af grammatik i kontekst.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at eleven ikke skal kopiere og gengive en regel direkte fra en grammatikbog, men i stedet at han eller hun giver en forklaring **på baggrund af eksemplerne eller egen tekstproduktion**. Der lægges også vægt på, at eleven anvender faglige begreber i besvarelsene, f.eks. betegnelser for ordklasser, sætningsled, sætningstyper, typer af ordstilling, tider, bøjningsmønstre osv. På denne måde inddrager prøvens formuleringer elevens viden om grammatik og syntaks fra Almen Sprogforståelse (AP).

Kilder anvendt til besvarelsen skal angives. I skabelonen er der et felt til tidsangivelse for video, som skal anvendes, så det bliver lettere for bedømmerne at tjekke elevens besvarelse.

Assignment 1 har et tydeligt grammatisk fokus, og opgaven vil ofte være todelt. Instruksen består som allerede nævnt af dels **Find og skriv (...)**, dels **Forklar på baggrund af eksemplerne (...)**. Det område, der er fokus på, vil normalt ikke være fremhævet i teksten ved understregning eller kursivering, og eleven skal altså selv identificere de steder i teksten, der er relevante for opgaven.

Assignment 2 er en mere omfattende opgave, der fokuserer på forskellige emner inden for grammatik, ortografi og/eller tegnsætning. De eksempler, som eleven skal bruge i besvarelsen, kan være understreget i teksten. I Assignment 2 vil der typisk være krav om tekstproduktion, hvor eleven demonstrerer praktisk anvendelse af grammatik.

Assignment 2 indeholder desuden altid en syntaktisk analyse af en sætning. Det anbefales derfor, at eleven anvender nedenstående skema fra skabelonen (template). Vær opmærksom på, at eleven kun skal analysere på helsætningsniveau og derfor ikke forventes at analysere ledsætninger.

Eksempel

c) Foretag en syntaktisk analyse af nedenstående sætning:

But poverty in Britain isn't an entirely new problem.

Vær opmærksom på, at ikke alle sætningsled forekommer.

Verballed O	
Subjekt X	
Subjektsprædikat ⊗	
Direkte objekt Δ	
Indirekte objekt □	
Adverbialled ~~~~~	
Konjunktion	

3.2 Assignment 3

I Assignment 3 skal eleven selvstændigt formulere en e-mail på baggrund af et kort oplæg på dansk, der forklarer e-mailens kontekst og afsender/modtager forhold samt angiver konkret indhold, som skal medtages.

Denne delopgave tester, at eleven er i stand til at sætte sig ind i konteksten og skrive relevant og præcist med respekt for genrens kommunikative situation. Opgaven forudsætter således, at eleven har viden om erhvervskommunikation som genre, herunder terminologi, formalia og høflighedsfraser.

OBS. Der er altid indlagt grammatiske benspænd, som eleven skal markere i teksten og skrive ind i skabelonen. Dette vil tage udgangspunkt i det bredde grammatiske kernestof.

Omfanget er på 200-250 ord.

3.3 Assignment 4

Assignment 4 er en prøve i skriftlig fremstilling i form af enten **argumentative essay**, **manuscript for a speech** eller et **analytical essay** af fiktion eller non-fiktion. I opgaven skal eleven vælge mellem 4A eller 4B, der har hvert sit baggrundsmateriale. Hvilke opgaver eleven kan vælge imellem skifter løbende imellem eksamensterminerne, så det er vigtigt, at eleven er grundigt inde i alle fire skriftlige genrer. En anbefaling vil derfor være, at man på skolen og i faggruppen har en tydelig progressionsplan for, hvordan eleverne skal arbejde med fagets skriftlige dimension over alle tre år.

Elever, der vælger 4A, skal med inspiration i baggrundsmaterialet arbejde kommunikativt med et emne. Den enkelte delopgave angiver, om eleven skal skrive et **manuscript for a speech** eller et **argumentative essay**, og baggrundsmaterialet består typisk af flere forskellige tekster i forlængelse af det udvidede tekstbegreb, der tilsammen indeholder et bredt udsnit af vinklinger på emnet, som samlet skaber mulighed for en nuanceret diskussion. Kildematerialets samlede omfang vil være udvalgt, så det passer i omfang og sværhedsgrad i forhold til den gode gennemsnitselevs tidsforbrug.

I et **argumentative essay** skal der være en holdning og en stillingtagen til emnet, som eleven argumenterer for. Denne argumentation skal fungere som den røde tråd i opgaven. Et argumenterende essay bruger typisk fakta, eksempler og ekspertudsagn som bevisførelse for at få modtageren til at acceptere afsenders synspunkt/standpunkt.

Et argumenterende essay opbygges med en tragindledning, som afsluttes med et thesis statement. For at læseren kan følge med i argumentationen, er det nødvendigt løbende at indføre denne tilstrækkeligt i emnet og materialet. Essayet afsluttes med en konklusion, der samler op på afsnittenes vigtigste argumenter. Thesis statement kan gentages i konklusionen, for derved tydeliggøres sammenhængen mellem denne og afsnittenes indhold. Essayet gives en overskrift, der stemmer overens med indhold og dermed også thesis statement.

Formålet med indledningen er generelt set at fange læseren og bibringe et thesis statement, dvs. en sætning, som klart definerer det standpunkt, der vil blive diskuteret i essayet.

Den argumenterende del af essayet bør struktureres med et antal afsnit, der hvert behandler et underpunkt. Hvert afsnit indledes typisk med en topic sentence, som er en vigtig pointe eller en påstand, som efterfølgende uddybes, underbygges, forklares og eksemplificeres i afsnittet. Her kan eleven med fordel følge PEE-strukturen, som også fremhæves i fagets styredokumenter. Topic sentences i hvert afsnit medvirker til at sikre tekstens kohærens og indholdsmæssige sammenhængskraft. Konklusionens rammesætning er beskrevet ovenfor.

Progression fra B til A

Jf. fagets bedømmelseskriterier forventes der på B-niveau en *'klar, detaljeret og sammenhængende tekst'*, hvorfor detaljer ift. overholdelse af skrivegenren er af mindre betydning. Skrivegenren er mere en metode til at understøtte elevens formidlings- og argumentationsevner end et mål i sig selv. På A-niveau forventes det derimod, at eleven skriver *'velstruktureret og med beherskelse af skriftsproglige normer'*,

hvilket indebærer, at skrivegenren bliver et mål i sig selv og ikke kun en støtte til at skrive klart, tydeligt og sammenhængende.

I forlængelse af ovenstående bør eleven mindes om, at kildematerialet skal inddrages bredt og varieret i Assignment 4, så bedømmelseskriterierne krav om 'tekstforståelse' og 'dokumentering af kilder' efterleves. Der er dog ikke krav om, at eleven skal anvende samtlige kilder, som det er tilfældet på B-niveau, men det skal kunne give grundig indsigt i det emne og vinkling, eleven prioriterer i sin besvarelse, og derfor bør næsten alle kilder komme i spil ift. at levere en fyldestgørende besvarelse.

Vejledende struktur til et argumentative essay – gælder begge niveauer

Overskrift	Overskrift der reflekterer thesis statement
Indledning (1 paragraph)	<p>Tragt, der leder hen mod og slutter i et thesis statement</p> <p>Thesis statement bør <i>ikke</i> fremhæves – hverken (meta-)sprogligt, med linjeskift, fed skrift eller lign.</p> <p>Thesis statement bør være en 'naturlig' del af teksten – oftest den sidste sætning i det indledende afsnit</p>
Body paragraphs	<p>Et antal paragraphs, der hver omhandler en pointe (topic sentences), der belyser/diskuterer thesis statement</p> <p>Benyt gerne PEE-modellen eller en anden tydelig struktur, f.eks. PQC, Toulmin eller lignende til at strukturere hver enkelt paragraph</p> <p>(OBS. En klar, tydelig og effektiv struktur er vigtigere, end hvilken strukturel model der benyttes)</p>
Konklusion (1 paragraph)	Her adresserer eleven sit thesis statement på baggrund af hovedpointerne fra body paragraphs

Kigger vi så på grundstrukturen i et **manuscript for a speech**, så er det den samme som i et argumentative essay, men i et **manuscript for a speech** har eleven lidt friere tøjler og kan være både kommenterende og debatterende set ift. genren **argumentative essay**. Endvidere stiller **manuscript for a speech** i højere grad krav til eleven om at tilpasse talen til emnet og kommunikationssituationen, og eleven har samtidig mulighed for at benytte et mere litterært sprog eller på anden vis bruge særlige retoriske virkemidler, som knytter sig til denne genre. Eleven skal vise beherskelse af genren ved at indtage et synspunkt i forhold til tekstmaterialet i opgaven samt tilpasse sin tale til målgruppen og den valgte kontekst, som talen afholdes i. Det skal i den forbindelse understreges, at eleven i **manuscript for a speech** i lige så høj grad som i et **argumentative essay** skal gøre brug af et bredt og relevant udvalg af tekstforlægget til opgaven.

Elever, der vælger 4B, skal analysere en tekst på baggrund af et forlæg. Opgaveformuleringen er bred, og eleven forventes derfor selv at kunne vælge fokus og relevant metode i sin tekstanalytiske tilgang. Baggrundsmaterialet vil enten bestå af fiktion eller non-fiktion, og eleven forventes at kunne beherske relevant analytisk terminologi og faglig metode, jf. fagets bedømmelseskriterier. Kildematerialets samlede mængde vil være udvalgt, så det passer i omfang og sværhedsgrad i forhold til den gode gennemsnitselevs tidsforbrug.

Betegnelsen **analytical essay** er til orientering valgt for at signalere, at der er tale om den engelskfaglige forståelse af genren som en analyseopgave, ikke et personligt farvet essay.

I både opgave 4A og 4B er det et krav, at eleven udfærdiger en længere **sammenhængende** skriftlig fremstilling på 800-1200 ord. Antal ord skal fremgå af elevens besvarelse (skabelon indeholder nu felt til dette). Med sammenhængende menes der en tekst, der tydeligt inddrager *connectors* og diskursmarkører, så der skabes tydelig kohærens i teksten. I forlængelse heraf kan det fremhæves, at den dygtige elevs opgaveløsning illustrerer en tydelig beherskelse af indholdsmæssig kohærens og sikker sprogbeherskelse jf. fagets kernestof og *principper for tekstopbygning og tekstsammenhæng*, jf. læreplanen.

Dokumentation af kildematerialet vil typisk være i form af citat eller parafrase samt en reference; dog vil det i **manuscript for a speech** være naturligt, at kildereferencer ofte blot er en fodnote, da det fungerer som baggrundsstof for elevens vinkling.

Eleven skal demonstrere evne til at strukturere og formidle et budskab i alle opgavegenrer samt beherske en række af de faglige mål, herunder at *skrive længere, nuancerede og velstrukturerede tekster på engelsk om komplekse emner med høj grad af grammatisk korrekthed, beherskelse af skriftsproglige normer samt formidlingsbevidsthed*.

4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation

Der er som udgangspunkt *ikke* adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne. Dog vil det være tilladt for eleven at bruge digitalt undervisningsmateriale og hjælpemidler, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og **som fremgår af undervisningsbeskrivelsen** og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på egen computer.

Tilladte online-hjælpemidler er konkrete dybe links til materiale, der ikke kan opbevares på elevens computer, online ordbøger, i-bøger samt online grammatikker.⁴ Ved adgang til i-bøger online må eleverne kun tilgå kapitler fra undervisningsbeskrivelsen og altså ikke nødvendigvis hele bogen, hvis ikke eleven er blevet undervist ud fra hele bogen.

Formuleringen “*All sources must be documented*” betyder først og fremmest, at eleven i ‘**argumentative og analytical essays**’ skal inddrage tekstmaterialet og underbygge sine argumenter, evt. i form af citater, der så forsynes med en henvisning til den pågældende tekst samt at eleven i vedkommendes ‘**manuscript for a speech**’ skal inddrage tekstmaterialet og underbygge sine argumenter forsynet med en henvisning til kilden.

Vær opmærksom på, at det er vigtigt, at eleven inddrager relevante eksempler til at illustrere/understøtte sine pointer, dog må det ikke fylde så meget, at det går ud over elevens egen selvstændige tekstproduktion.

I prøvesættet under menupunktet “*Vejledning*” og dernæst “*Sådan henviser du til tekst, video- og lydclip*” står der følgende:

Henvisninger til tekst, video- og lydclip

Når du citerer, skal du angive kilde.
Alt anvendt materiale skal være engelsksproget og angives med kildehenvisninger. Til forklaring af grammatiske opgaver kan materialerne være på dansk.

Generel skabelon for henvisninger til tekster

Alle henvisninger angives i fodnoter eller parentes.

Ved assignments med én tekst kan henvisninger angives i parentes inde i teksten:

(l. 34): ved én linje
(ll. 35-37): ved flere linjer

Henvisning til kilderne (sources) i opgavematerialet

“Support for gun control just hit its lowest point in almost a decade” (l. 15 eller ll. 15-17)

Henvisning til videoer i kilderne (sources) i opgavematerialet

“Why Americans Love Guns” (01:23-02:12)

Ved evt. brug af materiale fra undervisningen skal kilden angives.

Tekster i opgavesættet

⁴ Er man usikker på elevernes muligheder for anvendelse af digitale hjælpemidler, kan man tilgå hjælpemiddeloversigten, som fremgår på uvm.dk under [vejledninger og orienteringer](#).

Ved reference til videomateriale kan eleven

- transskribere en passage og angive minuttal
- referere til det digitale materiale med en tekstnær omskrivning og angive minuttal

5. Bedømmelse

Elevens besvarelse af prøvesættet bedømmes ud fra læreplanens bedømmelseskriterier og de faglige mål, hvilket understreges i prøvesættets *Vejledning*:

Den samlede eksaminationstid for Assignment 1-4 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelsen af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Som opsamling på ovenstående er det vigtigt at understrege, at elevens endelige besvarelse skal tage udgangspunkt i materialet i det pågældende prøvesæt. Der er således ikke nogen krav eller forventninger om, at eleven inddrager nyt ift. anden viden eller perspektiverer til læst materiale, som vi f.eks. kender det fra den mundtlige prøvebegivenhed.

Uddrag af læreplanen for engelsk A, hhx:

4.3. Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilken grad eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden

- giver en velstruktureret samt formidlingsbevidst fremstilling
- behersker et flydende og nuanceret engelsk med overholdelse af skriftsprogets normer
- viser tekstforståelse og anvender fagets analytiske begreber og metoder
- analyserer og beskriver engelsk sprog grammatisk
- anvender faglige hjælpemidler samt dokumenterer kilder.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

6. Karakterbeskrivelser

I vejledningen er der følgende karakterbeskrivelser:

02 Tilstrækkelig	7 God	12 Fremragende
Elevens tekst er noget usammenhængende men forståelig. Indholdet viser, at tekstmateriale og emne er forstået, men der er metodiske mangler og klare begrænsninger i emnebehandlingen. Faglig viden anvendes kun i begrænset omfang. Sprogbeherskelsen viser usikkerhed. Der optræder mange fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Ordforrådet er begrænset og mangler variation. Elevens viden om grammatik er usikker.	Elevens tekst er struktureret og sammenhængende. Indholdet viser overvejende god forståelse af tekstmaterialet, nogen metodik i opgaveløsningen og en god emnebehandling med nogen inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en god sprogbeherskelse med en del fejl og overvejende sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er overvejende varieret og nuanceret.	Elevens tekst er flydende og velstruktureret. Indholdet viser en præcis forståelse af tekstmaterialet, en sikker metodik i opgaveløsningen og en nuanceret emnebehandling, der omfatter redegørelse, analyse, vurdering og perspektivering med inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en sikker sprogbeherskelse med kun ubetydelige fejl og en sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er varieret og nuanceret.